

Ferieloven

Med kommentarer af
Kirsten Weber Olsen
Karen Ryder
Anne Cathrine Tjellesen

Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Ferieloven
2. udgave, 1. oplag

© 2008 by Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Alle rettigheder forbeholdes.
Mekanisk, elektronisk, fotografisk eller anden gengivelse af
eller kopiering fra denne bog eller dele heraf er ifølge
gældende dansk lov om ophavsret ikke tilladt uden
forlagets skriftlige samtykke eller aftale med Copy-Dan.

Omslag: Morten Højmark
Tryk: Narayana Press, Gylling
Indbinding: Jysk Bogbind, Holstebro

Printed in Denmark 2008
ISBN 978-87-574-1116-4

Jurist- og Økonomforbundets Forlag
Lyngbyvej 17
Postboks 2702
2100 København Ø

Telefon: 39 13 55 00
Telefax: 39 13 55 55
e-mail: forlag@djoeff.dk
www.djoeff-forlag.dk

Indhold

Forord	15
Ferielov – lovebekendtgørelse nr. 407 af 28. maj 2004	17
Indledning	29
1. Lovens formål og hensyn	29
2. Internationale forpligtelser	30
3. Ferielovens udvikling	31
4. Ferieloven anno 2008	32
Lovens område	
§ 1	35
1. Ferielovens territoriale afgrænsning	35
1.1. Lovvalgskonventionen	35
1.2. Udstationering	40
1.3. Ambassader	42
2. Hvem er omfattet af ferieloven	43
2.1. Formål og hensyn	43
2.2. Lønmodtagerbegrebet generelt	44
2.3. Lønmodtagerbegrebet i ferieloven	45
2.4. Domspraksis og administrativ praksis inddelt i emner	49
§ 2	63
1. Tjenestemænd og tjenestemandslignende ansatte	63
2. Visse ansatte i landbruget eller med husligt arbejde	65
2.1. Lønmodtagere omfattet af loven om visse landbrugsansatte m.v.	66
2.2. Feriereglen i loven om visse landbrugsansatte m.v.	66
2.3. Samspillet mellem ferieloven og loven om visse landbrugsansatte m.v.	70
§ 3	71
1. Søfartsområdet	71
2. Forsvarsområdet m.v.	72

§ 4	74
1. Ferieloven som både beskyttelseslov og rammelov	74
1.1. Ugyldige fravigelser	76
1.2. Ingen offentlig kontrol af ferieoverenskomster	77
1.3. Ensidedt fastlagte ferievilkår	77
2. Oversigt over lovens ufravigelige og fravigelige bestemmelser	78
3. Videregående ferierettigheder	81
4. Afgørelse af tvister vedrørende ferierettigheder i henhold til kollektiv overenskomst	81
§ 5	85
1. Generelt om kollektive overenskomster og aftaleparterne	85
2. Ferielovens krav til aftaleparten på lønmodtagerside	87
2.1. Udfyldelse af aftalerummet – fravigelse ved lokal aftale	89
§ 6	91
Optjening af ferie	
§ 7	93
1. Lovens optjeningsprincip	93
2. Optjening af betalt ferie	94
2.1. Optjeningsfaktoren	94
2.2. 5- eller 6-dages-arbejdsuge	95
2.3. Ansættelse	96
2.4. Lønmodtagere i flere ansættelsesforhold	96
2.5. Ansættelse under 1 måned	97
3. Fraværsperioder i uafbrudt ansættelse	97
3.1. Sygefravær	98
3.2. Barselsorlov	98
3.3. Orlov og tjenestefrihed	100
3.4. Ferie efter ferieloven og anden feriefrihed	100
4. Strejke og lockout	100
5. Hjemsendelse	101
§ 8	103
1. Ret til ferie uanset optjening	103
2. Fradrag i lønnen under ferie, der ikke er optjent hos arbejdsgiveren	105
§ 9	109
1. Elevers særlige ferieretlige stilling	109
1.1. Elevforholdets begyndelse	110
1.2. Det første og andet hele ferieår efter elevforholdets begyndelse	110
1.3. Størrelsen af lønnen under ferie	111

1.4. Elevforhold med flere arbejdsgivere	112
1.5. Elevforholdets ophør	114
§ 10	115
1. Optjening af ferie i timer	115
1.1. Indholdsmæssige krav til den kollektive overenskomst	117
2. Andet løntræk	119
§ 11	120
1. Optjening af ferie for lønmodtagere ansat under 1 måned i en 5-dages-arbejdsuge	120
2. Optjening af ferie for lønmodtagere, der arbejder mere end 5 dage om ugen	121
2.1. Ansættelsesforhold med mindst 1 måneds varighed	122
2.2. Ansættelsesforhold under 1 måneds varighed	122
2.3. Ret til 30 dages ferie uanset optjening (Suppleringsferie)	123
2.4. Omregning af dage ved skift mellem 5-dages- og 6-dages-arbejdsuge	123
2.5. Adgang til at aftale 5-dages- og 6-dages-ferieuge	123
3. Fradrag i lønnen for lønmodtagere, som arbejder mere end 5 dage om ugen	124
4. Fravigelse ved kollektiv overenskomst	125
Afholdelse af ferie	
§ 12	127
1. Afholdelse af ferie i ferieåret	128
1.1. Overvejelser om ferieårets placering	128
2. Principper for hvordan ferien skal placeres og tilrettelægges	129
2.1. 5-dages-uge	129
2.2. Ferieugen afspejler arbejdsugen	129
2.3. Ferie holdes i dage	130
3. Perioder, hvor der ikke kan placeres eller holdes ferie	131
3.1. Fridøgn, helligdage og fridage	131
3.2. Feriehindringer	132
§ 13	136
1. Hvornår ferien begynder og slutter	136
1.1. Ferie og weekend	137
2. Sygdom i forbindelse med ferie	138
2.1. Reglerne om sygdom som feriehindring efter den tidligere ferielov	138
2.2. Sygdom som feriehindring efter den gældende ferielov	139
2.3. Sygdom som opstår, når ferien er begyndt	146

3. Strejke eller lockout i forbindelse med ferie	146
3.1. Fravigelse ved kollektiv overenskomst	148
§ 14	149
1. Hovedferie	149
2. Øvrige feriedage	150
3. Særlige landbrugsregler	151
§ 15	153
1. Placeringen af ferien	154
1.1. Børnefamiliers ferie	154
2. Frister for feriens placering	156
2.1. Almindelige regler om varsling af ferie	156
2.2. Særlige omstændigheder der fraviger fristerne	158
3. Ændring i feriens placering og afbrydelse af ferien	160
3.1. Ændring i feriens placering	160
3.2. Afbrydelse af ferien	163
§ 16	165
1. Ferie i en opsigelsesperiode	165
1.1. Hovedferien er beskyttet	166
1.2. Lønmodtageren opsagt af arbejdsgiveren	168
1.3. Lønmodtagerens opsigelsesvarsel	169
1.4. Forlængelse af opsigelsesvarslet	170
2. Ferie i en fritstillingsperiode	172
2.1. Fritstilling og meddelelse om ferie	174
2.2. Fritstillingsperioden længere end 3 måneder	175
2.3. Sammenhængende ferie	177
2.4. Sygdom eller anden feriehindring i fritstillingsperioden	178
2.5. Optjening af ferie i fritstillingsperioden	180
2.6. Fravigelse	181
§ 17	182
1. Virksomhedslukninger uden for juleperioden	183
2. Virksomhedslukninger mellem jul og nytår	184
§ 18	187
§ 19	189
1. Baggrund og formål	189
2. Overførsel af ferie i henhold til kollektiv overenskomst	191
3. Hvor meget ferie kan overføres	192
4. Skriftlig aftale mellem lønmodtager og arbejdsgiver	194
5. Arbejdsgiverens meddelelsespligt, når ferie holdes med feriegodtgørelse	195
6. Afholdelse af og betaling for overført ferie	197

7. Overført ferie i forbindelse med fratræden	198
8. Overførsel af ferie for lønmodtagere uden overenskomst	199
9. Ikrafttræden	199
§ 20	200
1. Muligheden for at ferieugen ikke skal afspejle arbejdsugen	200
1.1. Afholdelse af ferie i timer	201
1.2. Supplerende ferie for egen regning	204
1.3. Begrænsninger i aftalefriheden	205
2. Ferie i tilfælde af arbejdskonflikt	206
3. Ændring og afbrydelse af ferie	206
4. Virksomhedslukning mellem jul og nytår	207
§ 21	208
1. Fravigelse af reglen om ferieperioden, hovedferie og øvrig ferie i § 14	208
1.1. Indgåelse af aftale om feriens placering	209
1.2. Opsigelse af aftale	211
2. Fravigelse af § 15, stk. 2, om arbejdsgiverens meddelelse om afholdelse af ferie	211
3. Fravigelse af reglen om hovedferie i en opsigelsesperiode i § 16, stk. 1	213
§ 22	216
1. Afholdelse af ferie for lønmodtagere, der arbejder mere end 5 dage om ugen	216
1.1. Retten til 5 ugers ferie	217
1.2. Afholdelse af ferie i en 6-dages-ferieuge	217
1.3. Hovedferie og øvrig ferie	219
1.4. Virksomhedslukning mellem jul og nytår	219
1.5. Overførsel af ferie	220
2. Afholdelse af ferie for lønmodtagere, som ikke arbejder i en 5-dages-arbejdsuge	220
3. Afholdelse af erstatningsferie i forbindelse med sygdom	221
3.1. Ferielukning	223
4. Afholdelse af ferie i forbindelse med konflikt	224
4.1. Varslerne i forbindelse med erstatningsferie	225
4.2. Direktoratets mulighed for at dispensere for sammenhængende hovedferie i ferieperioden	226

Løn under ferie, ferietillæg og feriegodtgørelse

§ 23	229
1. Generelt om lovens 2 betalingssystemer: løn under ferie og feriegodtgørelse	230
1.1. Generelt om § 23 – løn under ferie	231
2. Ansættelsesvilkår, der medfører ret til løn under ferie	232
2.1. Mulighed for løn under ferie uden at opfylde betingelserne herfor	234
3. Lønnen under ferie	234
3.1. Lønmodtagerens løn på ferietidspunktet	234
4. Ferietillæg	239
5. Væsentlige ændringer i arbejdstid eller arbejdsomfang fra optjeningsår til ferietidspunkt (feriedifference)	241
6. Lønmodtagerens valg mellem løn under ferie og feriegodtgørelse	245
7. Fratræden	247
8. Hvornår forfalder feriebetalingen	248
9. Ferielønnens konkursretlige stilling	248
10. Særligt om provisionslønnede	250
10.1. Generelt	250
10.2. Løn under ferie efter § 23	251
10.3. Feriegodtgørelse efter § 24	254
§ 24	255
1. Retten til feriegodtgørelse	255
1.1. Hvem har ret til feriegodtgørelse	255
1.2. Hvad beregnes feriegodtgørelse af	256
1.3. Hvilken periode opgøres feriegodtgørelsen efter	256
1.4. Mulighed for at fravige	257
2. Hvornår forfalder feriegodtgørelsen	257
2.1. Indbetaling af feriegodtgørelse	258
3. Feriegodtgørelsens konkursretlige stilling	258
§ 25	259
1. Sygdom eller tilskadekomst i virksomheden	260
2. Ingen eller delvis løn under fraværet	261
3. Fravær længere end 3 arbejdsdage	264
4. Krav om anciennitet ved fravær på grund af sygdom	264
5. Sygeferiegodtgørelsens størrelse	265
6. 4-måneders grænserne	266
7. Dokumentation for fraværet	267

§ 26	269
1. Feriegodtgørelse og ferietillæg af lønbeløb og personalegoder	270
1.1. Lønbegrebet	270
1.2. Andre lønbeløb	271
1.3. Personalegode	275
1.4. Udbetalinger efter ansættelsesforholdets ophør	276
2. Beskatning	278
3. Feriegodtgørelse og ferietillæg af pensionsbidrag m.v.	279
4. Feriegodtgørelse og ferietillæg beregnes ikke af feriepengene	280
§ 27	282
1. Muligheden for at aftale løn under ferie, selv om lovens betingelser ikke er opfyldt	283
1.1. Tidligere overvejelser om løn under ferie til alle	284
2. Muligheden for at aftale feriegodtgørelse i stedet for løn under ferie	285
3. Fravigelser af reglerne om løn under ferie i § 23, stk. 2-5	285
4. Fravigelse af reglerne om sygeferiegodtgørelse i § 25	286
5. Fravigelse af beregningsgrundlaget for feriegodtgørelse og ferietillæg i § 26	287

Indbetaling og udbetaling af feriegodtgørelse

§ 28	289
1. Indbetaling til FerieKonto	290
2. Renter af for sent indbetalt feriegodtgørelse	291
§ 29	293
1. Udbetalingsregler	294
2. Attestation	295
§ 30	297
1. Alders- eller helbredsmæssige årsager	299
2. Flytning til udlandet	300
3. Lønmodtageren har ved fratræden ret til mere end 25 dages ferie i ferieåret	302
4. 500 kr.-reglen	304
5. 1.000 kr.-reglen	305
6. Lønmodtagerens død	305
§ 31	306
1. Generelt om ferielovens FerieKonto-system og de etablerede feriekortordninger	306
2. Fravigelse af FerieKonto-systemet og oprettelse af en feriekortordning	308

3. Garanti for feriepengene	308
3.1. Hvem er omfattet af feriekortordningen/garantien	309
4. Indsendelse af overenskomsten	311
5. Muligheden for at oprette en privat feriefond	311
§ 32	313
§ 33	315
§ 34	316

Udbetaling af feriegodtgørelse, løn under ferie eller ferietillæg ved ferieårets udløb

§ 34 a	317
1. Automatisk udbetaling af beløb på 1.500 kr. eller derunder	318
1.1. Arbejdsgiver udbetaler	319
1.2. Feriekonto udbetaler	320
2. Fejludbetalinger	320
3. Hvis lønmodtageren ikke har fået beløbet udbetalt	321
§ 34 b	322
1. Udbetaling efter anmodning af 3000 kr. vedr. afholdt ferie	323
2. Udbetaling ved ophørt ansættelsesforhold	323
3. Udbetaling af 5. ferieuge	324
4. Elever	325
5. Modregning	325
6. Opbevaring af de af lønmodtageren udfyldte blanketter	326
7. Fejludbetalinger	327
8. Frist for udbetalingen	327
§ 34 c	329

Forældelse og modregning

§ 35	331
1. Kravet rejses over for arbejdsgiveren	332
2. Kravet skal søges gennemført	333
§ 36	334
1. De private feriefonde	336
§ 37	339
§ 38	342
§ 39	343
1. Retsstridigt forhold	345
2. Modkravet	349
3. Erkendt eller fastslået ved retsafgørelse	350
4. Arbejdsgiverens tilbageholdelsesret	351

§ 40	353
§ 41	355
1. Særlige forhold afskærer fra at holde ferie	355
1.1. Hvilke feriehindringer	356
2. Udbetaling i ferieåret	358
2.1. Ved udløbet af ferieperioden	359
2.2. Før udløbet af ferieåret	360
2.3. I løbet af ferieåret	360
3. Udbetaling efter ferieårets udløb	360
§ 42	362

Indhentning af oplysninger, dokumentation og digital kommunikation

§ 43	365
1. Indhentning af oplysninger til brug for administrationen af loven ...	366
§ 43 a	368

Kompetence og klageadgang

§ 44	369
1. Arbejdsdirektoratets kompetence	370
2. Regulering af feriereglerne i overenskomsterne	371
§ 45	374
1. Arbejdsmarkedets Ankenævn som ankeinstans	374

Arbejdsmarkedets feriefond

§ 46	377
------------	-----

Straffebestemmelser

§ 47	379
1. Arbejdsgiverens strafansvar for manglende betaling af feriepenge ..	380
2. Strafansvar for juridiske personer	381
3. Strafansvar for overtrædelse af administrative forskrifter	382

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 48	385
§ 49	386
§ 50	389

Indhold

Bilag

Bekendtgørelse nr. 1285 af 14. december 2004 om ferie	391
Vejledning nr. 127 af 24. december 2004	400
Bekendtgørelse nr. 848 af 5. september 2000 om Arbejdsmarkedets Ankenævns behandling af sager efter ferieloven	415
Bekendtgørelse nr. 821 af 24. august 2005 om forældede og uhævede feriepenge	416
Konvention nr. 52 angående årlig ferie med løn	417
Konvention nr. 132 om årlig ferie med løn (ændret 1970)	421
Oversigt over domme og afgørelser	427
Stikordsregister	433

Forord

I maj 2000 vedtog Folketinget en ny ferielov som fik virkning fra 1. januar 2001. De grundlæggende principper fra tidligere love er i stort omfang blevet fastholdt. Samtidig er der givet en videre mulighed for at fravige loven ved overenskomst og individuel aftale og at få feriepengene udbetalt uden at ferien holdes.

Bogen gennemgår den nu 8 år gamle lov i detaljer og inddrager både praksis, lovbemærkninger og folketingsbesvarelser, ligesom relevant praksis fra tidligere lovgivning i vidt omfang er taget med.

Bogen gennemgår også de efterfølgende ændringer af ferieloven, som blev indført ved lov nr. 1200 af 27. december 2003, hvor der blev indført en videre adgang til at udbetale uhævede feriepenge til lønmodtagerne i stedet for at lade pengene tilfalde feriefondene.

Bogen er et nyttigt redskab for alle, der i større eller mindre omfang beskæftiger sig med ferieregler. Det gælder både ansatte i personalekontorer i offentlige og private virksomheder og ansatte i faglige organisationer eller advokater, der skal rådgive medlemmer eller klienter eller føre sager om tvister efter ferieloven. Bogen er også nyttig for forhandlere i faglige organisationer, der vil benytte lovens fravigelsesmuligheder.

København januar 2008

Kirsten Weber Olsen, Karen Ryder og Anne Cathrine Tjellesen